

А.О. КАСИЧ**(Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна)***Р.М. ЦИГАН*****(Кременчуцький національний університет імені М. Остроградського,
м. Кременчук, Україна)*

Концепція обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками

Метою статті є обґрунтування концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками, яка базується на інтегрованому, збалансованому і стратегічному підходах та визначає необхідність удосконалення обліку, оцінки, аналізу, контролю та планування грошових потоків на підприємстві. Здійснено аналіз наукових підходів до трактування сутності обліково-аналітичного забезпечення через призму процесного та системного підходів. Визначено основні сутнісні характеристики та уточнено поняття «обліково-аналітична система». Розкрито основні чинники, що обумовлюють потребу формування концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими коштами. Виокремлено та охарактеризовано основні елементи та підсистеми системи обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками. Обґрунтовано ключові положення концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками. Імплементация обґрунтованої в роботі системи обліково-аналітичного забезпечення дозволить знизити ризик нецільового використання грошових коштів менеджментом підприємства та, як наслідок, зменшити вплив агентського ризику на операційну діяльність суб'єкта господарювання.

Ключові слова: облік, аналіз, забезпечення, контроль, управлінські рішення, грошові потоки.

А.А. КАСИЧ*(Київський національний університет технологій та дизайну, г. Киев, Украина)***Р.Н. ЦЫГАН***(Кременчугский национальный университет имени М. Остроградского,
г. Кременчуг, Украина)*

Концепция учетно-аналитического обеспечения управления денежными потоками

Целью статьи является обоснование концепции учетно-аналитического обеспечения управления денежными потоками, которая базируется на интегрированном, сбалансированном и стратегическом подходах и определяет необходимость совершенствования учета, оценки, анализа, контроля и планирования денежных потоков на предприятии. Осуществлен анализ научных подходов к трактовке сущности учетно-аналитического обеспечения процессов управления. Выявлено, что исследователи дают определение понятия учетно-аналитического обеспечения через призму процессного и системного подходов. Определены основные сущностные характеристики и уточнено понятие «учетно-аналитическая система». Раскрыты основные факторы, обуславливающие необходимость формирования концепции учетно-аналитического обеспечения управления денежными средствами. Выделены и охарактеризованы основные элементы и подсистемы системы учетно-аналитического обеспечения управления денежными потоками. Обоснованно ключевые положения концепции учетно-аналитического обеспечения управления денежными потоками. Имплементация обоснованной в работе системы учетно-аналитического обеспечения позволит снизить риск нецелевого

* **Касич Алла Олександрівна**, завідувач кафедри менеджменту Київського національного університету технологій та дизайну (м. Київ), доктор економічних наук, професор.

** **Циган Раїса Миколаївна**, старший викладач кафедри обліку і фінансів Кременчуцького національного університету імені М. Остроградського (м. Кременчук).

A.O. KASYCH*(Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine)***R.M. TSYGAN***(Kremenchuk Mykhailo Ostohradskyi National University, Kremenchuk, Ukraine)*

Concept of Accounting and Analytical Provision of Cash Flow Management

The purpose of the article is to justify the concept of accounting and analytical provision of cash flow management based on integrated, balanced and strategic approaches and defines the need for improvement of accounting, valuation, analysis, control and planning of cash flows at the enterprise. The analysis of scientific approaches to the interpretation of the essence of accounting and analytical provision of management processes is carried out. It was found that researchers provide the definition of accounting and analytical support through the prism of process and system approaches. The basic essential characteristics are defined and the concept "accounting and analytical system" is specified. The main factors that determine the need to formulate the concept of accounting and analytical support for cash management are outlined. The main elements and subsystems of the accounting and analytical system of cash flow management are described and characterized. The key provisions of the concept of accounting and analytical support for cash flow management are substantiated. The implementation of a reasonable accounting and analytical support system will reduce the risk of misuse of funds by the management of the enterprise and, as a result, reduce the impact of agency risk on the operating activities of the entity.

Keywords: *accounting, analysis, accounting and analytical provision, control, managerial decisions, cash flows.*

Постановка проблеми. Грошові кошти – це той вид активів, багатогранність форм існування та необхідність забезпечення руху яких, визначає потребу у підвищенні ефективності управління, оскільки саме вони є базисом не лише поточного функціонування, а й стратегічного розвитку кожного підприємства. В умовах нестійкої динаміки глобальної економіки, загострення конкурентної боротьби на ринках більшості видів продукції питання управління грошовими коштами окремого підприємства, яке в умовах розвинених фінансових ринків, неначе було вирішеним, знову потребує дослідження. Українські підприємства протягом останніх років зіткнулись з проблемами втрати частини внутрішнього ринку, обмеження доступу до кредитних ресурсів у зв'язку з банкрутством банків та нестабільністю національної валюти, що суттєво впливає на ефективність діяльності, в тому числі в частині використання грошових потоків.

Питання підвищення ефективності управлінських рішень в сфері використання грошових ресурсів перестає бути виключно предметом дослідження обліку, аналізу чи менеджменту. Цей процес потребує комплексного та системного вирішення, що може бути досягнути за рахунок організації процесів обліково-аналітичного забезпечення безпосередньо управлінських рішень щодо грошових потоків. Відсутність зовнішніх сприятливих умов для забезпечення ефективного управління грошовими потоками переміщує акценти в сферу обліково-аналітичного забезпечення, яке потребує удосконалення на основі цілісної концепції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Методичні та організаційні засади обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень на підприємстві розкрито в роботах Т.М. Безродної [1], Р.Ф. Бруханського [2], А.Г. Загороднього [4], І.В. Зенкіної [6], І.В. Кірілова [12], В.С. Швеця [26], М.Г. Білопольського [14] та інших.

Вітчизняні дослідники приділяють увагу вивченню різноманітних аспектів обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень щодо управління інноваційним та стратегічним розвитком підприємства [3, 15, 20, 10], прибутком [9], основним капіталом та оборотними активами в цілому [18, 28], витратами [16, 17, 29], для сільськогосподарських підприємств [8, 19]. Однак питання обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень щодо оптимізації використання грошових потоків, рух яких набуває особливого значення і в ході оперативної діяльності, і в контексті забезпечення стратегічних цілей, залишаються поза увагою.

Важливим чинником розвитку концептуальних положень обліково-аналітичного забезпечення в цілому, та грошових також потоків зокрема, є і необхідність адаптації процесів обліку та складання фінансової звітності до міжнародних стандартів [11].

Метою статті є обґрунтування положень концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками, яка базується на інтегрованому, збалансованому і стратегічному підходах та визначає необхідність удосконалення обліку, оцінки, аналізу, контролю та планування грошових потоків на практиці.

Виклад основних результатів. Останнім часом у наукових дослідженнях багато уваги приділяється інформаційному забезпеченню усіх елементів діяльності будь-якого підприємства, важливою складовою якого є обліково-аналітична система. Проте питання формування концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками підприємства в сучасних умовах господарювання розглянуто недостатньо. Актуальність цього напрямку дослідження пов'язана з існуванням проблеми агентських відносин, втратою довіри до топ-менеджменту компаній і загалом зростанням вимог до інформації щодо діяльності підприємств з боку зовнішніх користувачів.

Більшість дослідників в галузі облікових наук схиляються до розуміння важливості розвитку теоретичних та методологічних концепцій, що спрямовані на удосконалення теоретичного, методичного та нормативно-правового забезпечення обліково-аналітичного процесу. Формування «нового» концептуального бачення розвитку обліково-аналітичної думки є достатньо складним напрямком розвитку у цій галузі, однак є об'єктивно необхідним процесом, зважаючи на постійне удосконалення бухгалтерського обліку, методів аналізу та контролю.

Проблеми конструювання облікових концепцій та концепцій обліково-аналітичного забезпечення широко розкривається у роботах таких вчених: М.В. Корягін [13], В.М. Жук [7], А.А. Пилипенко

[15], Л.О. Чайковська [25], С.В. Сирцева [19]. Згадані праці доцільно взяти за основу в процесі обґрунтування концепції обліково-аналітичного забезпечення управління безпосередньо грошовими коштами.

Грошові кошти (потоки) – вид активів, відносно якого необхідними є управлінські рішення різного часового горизонту, інформаційного забезпечення та наслідків для діяльності підприємства. Різноманітність операцій з грошовими коштами, множинність рішень щодо управління ними визначає потребу у складних обліково-аналітичних процедурах, які повинні забезпечувати своєчасне формування необхідного обсягу інформації. Відтак, на нашу думку, концепція повинна бути розроблена на двох рівнях:

– теоретичному, що передбачає формування теоретичного, методичного підґрунтя для формування організації відповідного процесу;

– практичному, який повинен забезпечувати організаційну імплементацію розроблених положень.

Теоретичну основу концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками формують: по-перше, закономірності формування, руху та використання грошових потоків; по-друге, сутнісні характеристики та зміст процесу обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень у цілому, на яких слід зупинитись детальніше.

Огляд пропонує дослідниками визначень представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Обліково-аналітичне забезпечення процесів управління

Автори	Зміст
1	2
<i>а) процесний підхід</i>	
А.Г. Загородній [4]	Система обліково-аналітичного забезпечення підприємства є формою організації всіх видів обліку й аналізу, метою якої є забезпечення менеджерів підприємства інформацією для прийняття поточних і стратегічних управлінських рішень та контролю за їхньою реалізацією
А.А. Пилипенко [15]	Обліково-аналітичне забезпечення це процес створення інформаційних умов функціонування системи, забезпечення необхідною інформацією, включення в систему засобів пошуку, отримання, зберігання, передача, обробка інформації, організації банків даних
Т.М. Безродна [1]	Обліково-аналітичне забезпечення – це процес підготовки обліково-аналітичної інформації, забезпечення її кількості та якості
Н.М. Хахонова [22]	Обліково-аналітичне забезпечення є складовою частиною інформаційного забезпечення, а також система бухгалтерського обліку об'єднує облікові та аналітичні операції в один процес. При цьому вдосконалюються як загальна методологія, так і нормативні положення обліку і аналізу для раціонального використання в єдиній обліково-аналітичній системі
<i>б) системний підхід</i>	
Т.В. Шимоханська [27]	Під обліково-аналітичним забезпеченням розуміють інформаційну систему, складається із взаємопов'язаних підсистем: бухгалтерського, фінансового, управлінського (виробничого), податкового обліку; звітності, що складається для різних потреб користувачів; аналізу фінансово-господарської діяльності та фінансового аналізу звітності

1	2
І.В. Зенкіна [6]	Обліково-аналітичне забезпечення представляє собою інтегровану систему обліку і аналізу, яка систематизує інформацію для обґрунтування бізнес-стратегій, координації напрямів стратегічного розвитку підприємства, системної оцінки ефективності реалізації оперативно-тактичних і стратегічних управлінських цілей
Н.А. Тичиніна [20]	Обліково-аналітичне забезпечення стійкого розвитку підприємства являє собою єдність систем обліку, аналізу і аудиту, об'єднаних інформаційними потоками для управління економічними процесами при виборі (або реалізації) напрямів стійкого розвитку та варіантів їх фінансування
І.Н. Кирилов [12]	Обліково-аналітичне забезпечення являє собою систему збору даних, що передбачає групування облікової інформації у потрібному розрізі для потреб управління, складання бухгалтерської звітності
С.В. Сирцева [19]	Під обліково-аналітичним забезпеченням розуміється система підприємства, існує в єдиному інформаційному просторі, базисом якої виступає інформація бухгалтерського обліку і включає в себе дві підсистеми: облікову та аналітичну, останні в свою чергу, виконують відповідні функції в системі управління

Джерело: систематизовано авторами.

Науковці дають визначення поняття «обліково-аналітичне забезпечення» через призму процесного та системного підходів, що дозволяє розглядати його як складний процес, що потребує чіткої організації, та у загальній системі формування управлінських рішень, які базуються на обліково-аналітичній та контрольній інформації.

Представлені визначення дозволяють вказати основні сутнісні характеристики поняття «обліково-аналітичне забезпечення»:

по-перше, це визначальна роль у формуванні інформаційної бази управлінських рішень – головне призначення обліково-аналітичної системи полягає у представленні повної інформації у вигляді, придатному для прийняття ефективних управлінських рішень;

по-друге, інтегрований характер підсистем – облікові та аналітичні процедури, які є основними складовими, повинні реалізовуватись на основі цілісної та узгодженої нормативної та методичної бази. Облікова підсистема має забезпечувати формування облікових даних та звітних показників у вигляді, в тому числі, спеціально-розроблених форм для аналізу. Аналітичні процедури повинні базуватись на сучасних методичних підходах та забезпечувати формування набору показників, які в повній мірі відповідатимуть потребам прийняття ефективних рішень.

Загалом обліково-аналітична система – це сукупність взаємопов'язаних синхронізованих змістовно-часових процедур обліку та аналізу здійснюваних бізнес-процесів та господарських операцій, які відображають всі аспекти функціонування підприємства. Управлінські рішення будь-якого рівня та часу прийняття потребують належного інформаційного забезпечення, а отже залежать від чітко організованої та добре інтегрованої системи обліково-аналітичного забезпечення.

Серед основних чинників, що визначають необхідність формування концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими коштами варто вказати:

– розвиток ринкових відносин в цілому та фінансового ринку, зокрема, які ускладнюють зміст господарських операцій та зумовлюють потребу у прийнятті складних управлінських рішень щодо грошових потоків;

– поточний етап розвитку українських підприємств, які потребують забезпечення активного інвестування модернізації виробництва, прискорення інноваційної діяльності тощо, прогнозовано потребує консолідації та оптимізації грошових потоків;

– глобалізація економіки проявляється у уніфікації вимог до сучасних підприємств не лише щодо якості продукції, методів роботи на ринку, але й процесу складання звітності, обліково-аналітичних процедур;

– необхідність адаптації нормативної бази обліку та звітності до міжнародних стандартів та оприлюднення нефінансової інформації з урахуванням вимог фінансових ринків.

Оскільки питання формування та ефективного управління грошовими потоками набули у сучасних умовах особливої значимості для підприємств, то доцільно розглядати та регламентувати процеси обліково-аналітичного забезпечення цього виду операцій. Обліково-аналітичне забезпечення управління грошовими потоками необхідно розглядати як складову загальної системи формування інформаційної бази для прийняття управлінських рішень на підприємствах. Рівень узгодженості облікових та аналітичних процесів має велике значення, а тому їх доцільно розглядати у взаємозв'язку.

Питання безпосередньо обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками значно менше досліджені науковцями. Серед найбільш значимих робіт варто відзначити роботи С.М. Заремби [5], Н.М. Хахонової [23], С.О. Уколова [21]. Так, Н.М. Хахонова [22] досліджує грошові потоки як обліково-аналітичну одиницю, розглядає формування інформаційного забезпечення управління грошовими потоками, пропонує методологію формування системи та концепцію обліково-аналітичного забезпечення інтегрованого обліку

грошових потоків комерційної організації. С.О. Уколова під обліково-аналітичним забезпеченням управління грошовими потоками розуміє комплект необхідної та достатньої облікової інформації, яка формується системою бухгалтерського обліку, що містить аналітичні дані, на підставі яких керівництво підприємства буде спроможне приймати адекватні тактичні та стратегічні рішення [21].

Узагальнивши існуючий понятійний апарат сфери обліково-аналітичного забезпечення та зважаючи на завдання, які постають перед системою управління, безпосередньо грошовими потоками, на підприємствах доцільно організаційно виокремити систему *обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками, під яким розуміємо набір процесів щодо накопичення, акумулювання й використання грошових потоків, взаємопов'язаних метою представлення набору даних у придатній для потреб управління формі, сформованих на принципах ефективності, своєчасності та оптимальності.*

Окреслюючи функціональне призначення обліково-аналітичного забезпечення, слід наголосити на важливості:

- своєчасного формування облікової інформації у достатньому обсязі та відповідно до потреб аналізу;
- обробки облікових та звітних даних із застосуванням сучасних методів та моделей аналізу;
- формування індикаторів стану бізнес-процесів, контроль за якими, дасть можливість забезпечити підвищення рівня ефективності використання грошових потоків.

Для формування концепції обліково-аналітичного забезпечення використаємо наступні підходи:

структурний підхід – дозволяє окреслити складові процеси та визначити сферу їх функціонального призначення у контексті формування необхідної інформації відповідно до потреб управління у розрізі часу, змісту, обсягу, форми представлення;

інтегрований підхід – визначає необхідність впровадження цілісної системи «обліку – аналізу – аудиту (контролю) – планування – прогнозування», в межах якої відбувалось би скоординоване управління грошовими потоками;

стратегічний підхід – регламентує трансформацію ролі грошових коштів виключно у фінансування оперативної діяльності та переорієнтовує на довгостроковий період часу й розширення масштабів інформаційного забезпечення, що відповідає потребам стратегічного розвитку;

комплексний підхід – дозволяє розглядати виокремлену підсистему обліково-аналітичного забезпечення грошових потоків у загальній системі обґрунтування управлінських рішень відносно грошових потоків, які є і ресурсом, і результатом діяльності підприємства відповідно до вимог сьогодення;

збалансований підхід – визначає необхідність забезпечення збалансування витрачання та надходження грошових потоків, визначальну роль в якому мають обліково-аналітичні процедури.

При обґрунтуванні концепції виходимо з того, що обліково-аналітичне забезпечення управління грошовими потоками: по-перше, повинно узгоджуватись з іншими процесами обліково-аналітичного забезпечення всього комплексу управлінських рішень; по-друге, потребує удосконалення та узгодження всіх підсистем (обліку, аналізу, контролю), які мають чітку орієнтацію – підвищення рівня інформаційного забезпечення управління.

На основні застосування структурного підходу виокремимо основні блоки системи обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками (рис. 1).

Враховання структурного підходу до розуміння функціональної зони обліково-аналітичного забезпечення дає змогу виокремити три основні підсистеми: облікову, аналітичну та контролюючу.

1) *Облікова підсистема* повинна бути зорієнтована на організацію облікових процедур не лише грошових коштів, але й грошових потоків, контроль за рухом яких набуває все більшого значення для розвитку підприємства. Облік грошових коштів, який здійснюється на підприємствах, не дозволяє відслідковувати завершеність господарських операцій з формування та використання грошових потоків. Тому внутрішньо-організовані облікові процедури у розрізі грошових потоків мають велике значення. Їх необхідність зумовлює і розширення класифікації грошових потоків, яке здійснюється на рівні науки та практики відповідно до потреб управління.

Облікова складова включає:

- збір даних різних видів обліку, що ведеться не підприємстві;
- отримання інформації на базі поєднання фінансових та нефінансових показників у звітності компанії.

2) *Аналітична підсистема* повинна забезпечувати формування повної інформації щодо формування (консолідації) та напрямів використання грошових потоків відповідно до вимог їх оборотності, оптимальності, збалансованості. Традиційний аналіз руху грошових не в повній мірі відповідає потребам забезпечення конкурентоспроможності підприємства у сучасних умовах. Складність процесів формування, оцінки величини, визначення доцільності розміщення та ефективності з урахуванням чинника часу потребують застосування нових методів та моделей.

Аналітична складова включає:

- аналітичне обґрунтування мети ефективного управління грошовими потоками підприємства;
- розробку індикаторів тактичного та стратегічного аналізу грошових потоків підприємства;
- використання запропонованого аналітичного інструментарію в діяльності суб'єкта господарювання.

3) *Контролююча підсистема* повинна забезпечувати постійний контроль за параметрами руху всіх грошових потоків підприємства, моніторинг

Бухгалтерський облік

джерел підвищення їх ефективності, а також забезпечувати використання стратегічних можливостей розвитку підприємства. Рух грошових потоків підприємства постійно пов'язаний з дією різноманітних чинників, які можуть загрожувати фінансовій стійкості підприємства як у

короткостроковий період часу, так і в перспективі. Відповідно постає питання швидкого реагування на погіршення ситуації шляхом прийняття своєчасних управлінських рішень, які базуються на постійному контролі за ключовими індикаторами стану тих чи інших грошових потоків.

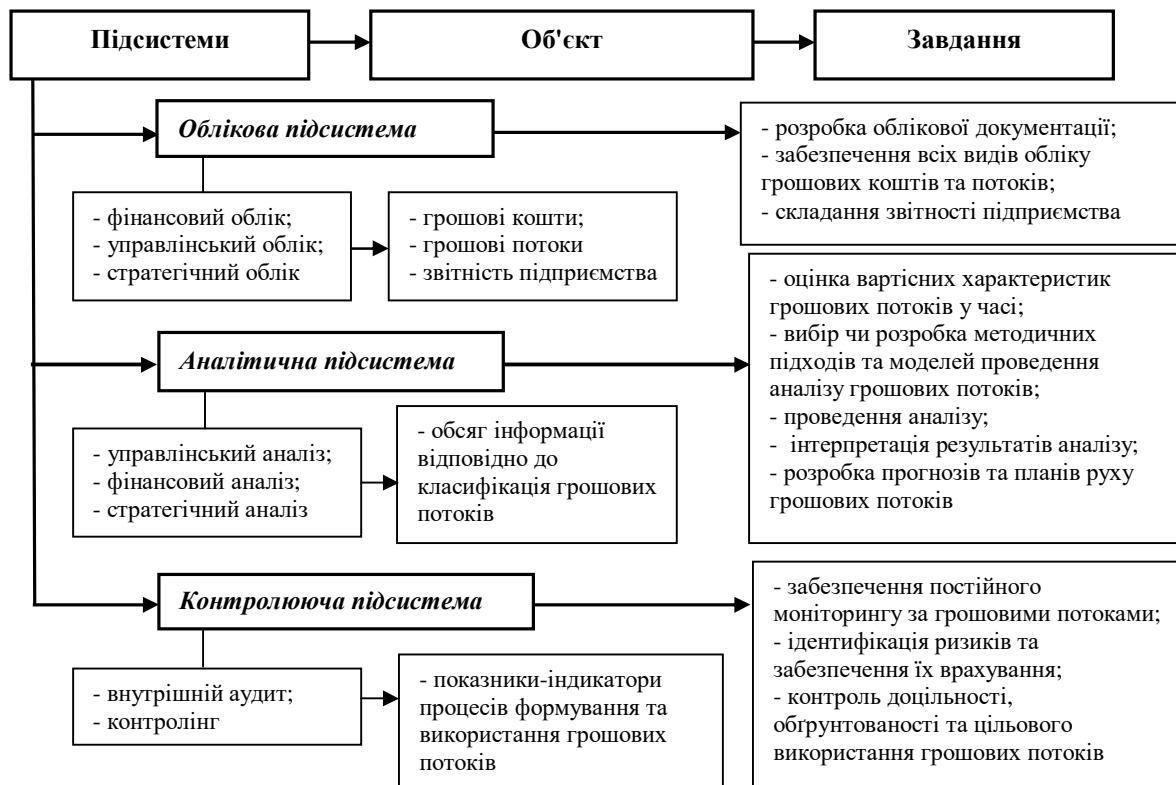

Рис. 1. Структуровані завдання підсистем обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками

Джерело: розроблено авторами.

Контролююча складова передбачає:

- розробку набору показників-індикаторів, які дозволяють провести об'єктивну оцінку процесів формування та використання грошових потоків;
- розподіл повноважень між існуючими структурами задля здійснення постійного моніторингу за грошовими потоками;
- ідентифікацію ризиків та забезпечення їх врахування;
- контроль доцільності, обґрунтованості та цільового використання грошових потоків.

Все вище викладене дозволяє запропонувати ключові положення концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками (рис. 2).

1) Основою розробки ефективних управлінських рішень щодо грошових коштів повинна стати цілісна інтегрована система обліково-аналітичного та контрольного забезпечення.

2) Формування системи обліково-аналітичного забезпечення – складний багатоаспектний процес, який повинен враховувати сучасні напрями розвитку науки та практики всіх складових підсистем та процесів: обліку, оцінки, складання звітності, аналізу, контролю, планування, прогнозування.

3) Система обліково-аналітичного забезпечення процесів управління грошовими потоками повинна бути зорієнтована на інформаційне забезпечення тактичних та стратегічних рішень, тобто на забезпечення довгострокової фінансової стійкості за рахунок використання всіх способів генерування грошових потоків, забезпечення їх найбільш ефективного розміщення в контексті стратегічного розвитку підприємства.

Основою імплементації розроблених положень концепції обліково-аналітичного забезпечення у практику діяльності українських підприємств є запропоновані принципи реалізації, методичний інструментарій та набір конкретних завдань. Найважливішими принципами, які регламентують практичне втілення запропонованої концепції, є:

- принцип системності та інтегрованості облікових, аналітичних і контрольних процедур, що забезпечується шляхом розробки удосконалених облікових форм, вибору об'єктивних методів оцінки, формування набору аналітичних показників, що на рівні підсистем та у комплексі має забезпечити розширення інформації щодо грошових потоків;

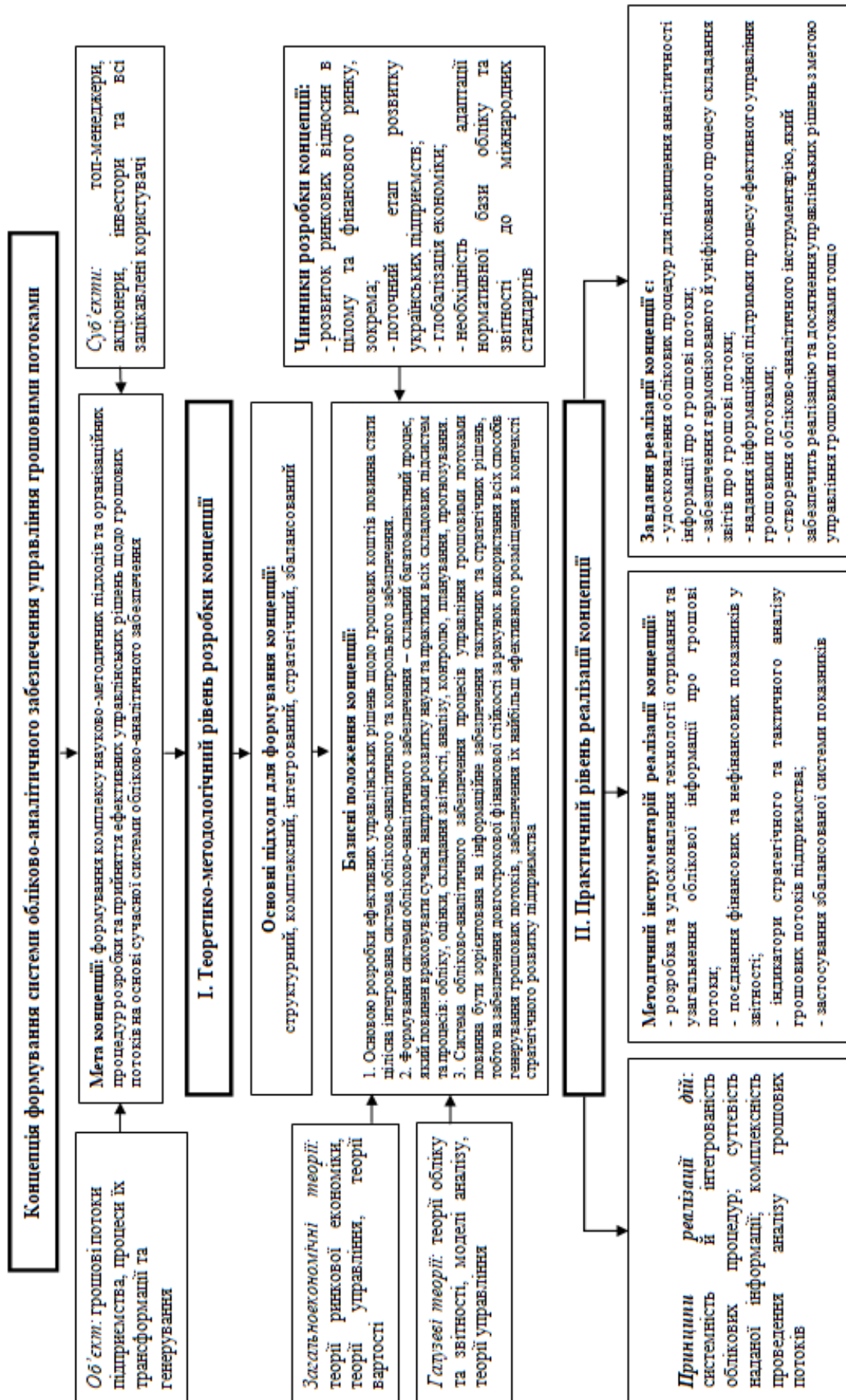

Рис. 2. Складові концепції обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками

Джерело: розроблено авторами.

– принцип суттєвості наданої інформації, який забезпечується її використанням в процесах прийняття управлінських рішень, що дозволяє підвищити рівень їх обґрунтування на основі використання існуючої теоретичної бази та сучасних аналітичних процедур.

Висновки. Таким чином, концепція створення обліково-аналітичного забезпечення ефективного управління грошовими потоками підприємства передбачає:

– визначення об'єктів і суб'єктів в рамках розробленої концепції створення обліково-аналітичного забезпечення;

– окреслення основних принципів реалізації дій із забезпечення обліково-аналітичною інформацією;

– постановку цілей обліково-аналітичного забезпечення ефективного управління грошовими потоками;

– формулювання завдань, вирішення яких буде сприяти досягненню поставлених цілей обліково-аналітичного забезпечення ефективного управління грошовими потоками;

– розробку методологічного та аналітичного інструментарію реалізації концепції;

– розробку та удосконалення процесу збору та аналізу облікових і необлікових даних.

Комплексне вирішення проблеми підвищення ефективності управління грошовими потоками пропонується через розробку та імплементацію відповідної системи обліково-аналітичного забезпечення, що дозволить знизити можливості нецільового використання грошовими коштами керівниками підприємства. Це, відповідно, дає можливість уникнути агентського ризику чи хоча б зменшити його вплив на діяльність підприємства.

4 Список використаних джерел

1. *Безродна, Т. М.* Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття [Текст] / Т. М. Безродна // Вісник Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В. Даля. Ч 2. – 2008. – № 10(128). – С. 35-38.

2. *Бруханський, Р. Ф.* Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва [Текст]: монографія / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.

3. *Волощук, Л. О.* Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства [Текст] / Л. О. Волощук // Праці Одеського політехнічного університету. – 2011. – Вип. 2(36). – С. 329-334.

4. *Загородній, А. Г.* Оцінювання ефективності системи обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства [Текст] / А. Г. Загородній // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції [«Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні»], (Тернопіль, 23-24 квітня 2010р.) / М-во освіти і науки України, ТНЕУ. – Т. : Крок, 2010. – С. 31-32.

5. *Заремба, Є. М.* Обліково-аналітичне забезпечення інтегрованого бухгалтерського обліку грошових потоків підприємства [Текст] / Є. М. Заремба // Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2015. – № 2. – С. 46-51.

6. *Зенкина, И. В.* Учетно-аналитическое обеспечение стратегического управления коммерческой организации / И. В. Зенкина [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.auditfin.com/fin/2009/2/Zenkina/Zenkina%20.pdf>

7. *Жук, В. М.* Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки [Текст]: монографія / В. М. Жук. – К. : ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН, 2009. – 648 с.

8. *Камінська, Т. Г.* Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту в сільськогосподарських підприємствах [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04 / Т. Г. Камінська; Нац. аграр. ун-т. – К., 2006. – 20 с.

9. *Касич, А. О.* Науково-методичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства [Текст] / Касич А. О., Циган Р. М., Карбан О. І // Проблеми економіки. – Харків : ВД «Інжек», 2013. – № 1. – С. 252-257.

10. *Касич, А. О.* Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного фінансового менеджменту [Текст] / Касич А. О., Чернова Г. Ю. // Бізнес-Інформ. – 2016. – № 9. – С. 206-211.

11. *Касич, А. О.* Проблеми впровадження МСФЗ в Україні та шляхи їх вирішення [Текст] / Касич А. О., Яковенко Я. Ю. // Облік і фінанси. – 2013. – № 1. – С. 128-132.

12. *Кирилов, И. Н.* Теоретические аспекты развития системы учетно-аналитического обеспечения управленческих решений на предприятии [Текст] / И. Н. Кирилов // Вестник Адыгейского государственного университета. – Майкоп : АГУ, 2014. – № 2. – С. 124-135.

13. *Корягін, М. В.* Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку [Текст]: монографія / М. В. Корягін, П. О. Куцик. – Львів : ЛКА, 2015. – 239 с.

14. Обліково-аналітичне забезпечення управління: вітчизняний і міжнародний досвід [Текст]: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф., М. Г. Білопольського; Макіївський економ.-гуманіт. ін-т. – Донецьк : Дмитренко Л. Р., 2014. – 352 с.

15. *Пилипенко, А. А.* Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства [Текст]: Наукове видання / А. А. Пилипенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 276 с.

16. *Пилипенко, А. А.* Технологія формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами в системі стратегічного розвитку підприємств [Текст] / А. А. Пилипенко, Д. Р. Пилипенко // Проблеми економіки; Наук.-дослід. Центр індустріал. Проблем розвитку НАН України; голов. ред. М. О. Кизим. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – № 3. – С. 76-83.

17. Пойда, Ю. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами на виробництво комбікормів [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / Ю. М. Пойда ; Нац. аграр. ун-т. – К., 2008. – 24 с.

18. Проняева, Л. И. Методология формирования учетно-аналитического обеспечения управления основным капиталом в организациях [Текст] : дис. ... докт. екон. наук : 08.00.12 / Проняева Людмила Ивановна ; Мичуринск. гос. аграр. ун-т. – Орел. – 2011. – 440 с.

19. Сирцева, С. В. Методичні підходи до формування обліково-аналітичного забезпечення системи управління аграрними підприємствами [Текст] / С. В. Сирцева // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2015. – Вип. 2. Том 1. – С. 85-93.

20. Тычинина, Н. А. Теоретическое обоснование содержания учетно-аналитического обеспечения устойчивого развития предприятия [Текст] / Н. А. Тычинина // Вестник Оренбургского государственного университета. – 2009. – № 2. – С. 103-107.

21. Уколова, С. А. Организация и развитие учета денежных потоков на предприятиях связи [Текст] : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.12 / Уколова Светлана Александровна ; РГЭУ «РИНХ». – Ростов-на-Дону. – 2014. – 211 с.

22. Хахонова, Н. Н. Методологические аспекты формирования учетно-аналитического обеспечения управления денежными потоками коммерческих организаций [Текст] : монография / Н. Н. Хахонова. – Ростов н/Д., РГЭУ «РИНХ», 2005. – 208 с.

23. Хахонова, Н. Н. Концепция формирования системы учета денежных потоков коммерческих организаций: теория и практика [Текст] : монография / Н. Н. Хахонова. – Ростов н/Д., РГЭУ «РИНХ», 2005. – 248 с. Библиогр.: с. 189–194.

24. Циган, Р. М. Удосконалення класифікації грошових потоків з урахуванням сучасних умов господарювання [Текст] / Р. М. Циган // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 4 – С. 150-155.

25. Чайковская, Л. А. Современные концепции бухгалтерского учета (теория и методология) [Текст] : автореф. дис. ... докт. эконом. наук : спец. 08.00.12 «Бухгалтерский учет, статистика» / Л. А. Чайковская. – Москва, 2007. – 46 с.

26. Швець, В. Є. Розвиток обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні [Текст] : монографія / В. Є. Швець. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 448 с.

27. Шимоханская, Т. В. Концепция учетно-аналитического обеспечения устойчивого развития организаций [Текст] / Т. В. Шимоханская // Бухгалтерский учет, статистика. – 2011. – № 5. – С. 346-354.

28. Шматковська, Т. О. Деякі спекти обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами підприємства [Текст] / Т. О. Шматковська // Стан і перспективи розвитку обліково-аналітичної системи в Україні : матеріали IV міжнар. наук.-практ.

конф., 11 травня 2016 р. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – С. 259-261.

29. Яценко, В. Ф. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного управління витратами виробництва на підприємстві [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04 / В. Ф. Яценко ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – К. – 2006. – 20 с.

4 References

1. Bezrodna, T. M. (2008). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya upravlinnya pidpryyemstvom: vyznachennya sutnosti ponyattya [Accounting and analytical support for enterprise management: the definition of the essence of the concept]*. *Visnyk Shkhidnoukrayynskoho nats. un-tu im. V. Dalya. Ch 2*, (10(128)), 35-38.

2. Brukhanskyu, R. F. (2014). *Oblik i analiz u systemi stratehichnoho menedzhmentu ahrarnoho pidpryyemnytstva [Accounting and analysis in the system of strategic management of agrarian entrepreneurship]*. Ternopil: TNEU.

3. Voloshchuk, L. O. (2011). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya upravlinnya innovatsiynym rozvytkom pidpryyemstva [Accounting and analytical support for the management of innovative development of the enterprise]*. *Pratsi Odeskoho politekhnichnoho universytetu*, (2(36)), 329-334.

4. Zahorodniy, A. H. (2010). *Otsinyuvannya efektyvnosti systemy oblikovo-analitychnoho zabezpechennya menedzhmentu pidpryyemstva [Assessment of the efficiency of the system of accounting and analytical support for enterprise management]*. In *Materialy mizhnarodnoyi naukovopraktychnoyi konferentsiyi «Stan i perspektyvy rozvytku oblikovo-informatsiyanoi systemy v Ukraini»* (pp. 31-32). Ternopil: Krok.

5. Zaremba, Ye. M. (2015). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya intehrovanoho bukhhalterskoho obliku hroshovykh potokiv pidpryyemstva [Accounting and analytical support of integrated accounting of cash flows of the enterprise]*. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannya nauky i praktyky*, (2), 46-51.

6. Zenkina, Y. V. (2009). *Uchetno-analytycheskoe obespechenye stratehicheskoho upravlenyya kommercheskoy orhanyzatsyy [Accounting and analytical support of strategic management of a commercial organization]*. Retrieved from <http://www.auditfin.com/fin/2009/2/Zenkina/Zenkina%20.pdf>

7. Zhuk, V. M. (2009). *Kontseptsiya rozvytku bukhhalterskoho obliku v ahrarnomu sektori ekonomiky [Concept of development of accounting in the agrarian sector of the economy]*. Kyiv: NNTs «Instytut ahrarnoyi ekonomiky».

8. Kaminska, T. H. (2006). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya finansovoho menedzhmentu v silskohospodarskykh pidpryyemstvakh [Accounting and analytical support of financial management in agricultural enterprises]* (Dissertation abstract). Kyiv: Nats. ahrar. un-t.

9. Kasych, A. O., Tsyhan, R. M., Karban, O. I. (2013). Naukovo-metodychni aspekty oblikovo-analitychnoho zabezpechennya upravlinnya prybutkom pidpryyemstva [Scientific and methodical aspects of accounting and analytical support of enterprise profit management]. *Problemy ekonomiky*, (1), 252-257.
10. Kasych, A. O. & Chernova, H. Yu. (2016). Oblikovo-analitychne zabezpechennya stratehichnoho finansovoho menedzhmentu [Accounting and analytical support of strategic financial management]. *Biznes-Inform*, (9), 206-211.
11. Kasych, A. O. & Yakovenko, Ya. Yu. (2013). Problemy vprovadzheniya MSFZ v Ukraini ta shlyakhy yikh vyryshennya [Problems of IFRS implementation in Ukraine and their solutions]. *Oblik i finansy*, (1), 128-132.
12. Kyrylov, I. N. (2014). Teoreticheskie aspekty razvitiya systemy uchetho-analytycheskoho obespecheniya upravlencheskikh resheniy na predpryyatii [Theoretical aspects of development of the system of accounting and analytical support of management decisions in the enterprise]. *Vestnik Adyheiskoho hosudarstvennoho unyversyteta*, (2), 124-135.
13. Koryahin, M. V. & Kutsyk, P. O. (2015). *Kontseptualnyy rozvytok metodolohiyi bukhhalterskoho obliku [Conceptual development of accounting methodology]*. Lviv: LKA.
14. Bilopolskyi, M. H. (ed.) (2014). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya upravlinnya: vitchyznyanyy i mizhnarodnyy dosvid [Accounting and analytical management support: domestic and international experience]*. Donetsk: Dmytrenko L. R.
15. Pylypenko, A. A. (2007). *Orhanizatsiya oblikovo-analitychnoho zabezpechennya stratehichnoho rozvytku pidpryyemstva [Organization of accounting and analytical support for the strategic development of the enterprise]*. Kharkiv: Vyd. KhNEU.
16. Pylypenko, A. A. & Pylypenko, D. R. (2010). Tekhnolohiya formuvannya oblikovo-analitychnoho zabezpechennya upravlinnya vytratamy v systemi stratehichnoho rozvytku pidpryyemstv [Tekst]. *Problemy ekonomiky*, (3), 76-83.
17. Poyda, Yu. M. (2008). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya upravlinnya vytratamy na vyrobnytstvo kombikormiv [Accounting and analytical support for managing expenses for the production of mixed fodder]* (Dissertation abstract). Kyiv: Nats. ahrar. un-t.
18. Proniaeva, L. Y. (2011). *Metodolohiya formirovaniya uchetho-analiticheskoho obespecheniya upravleniya osnovnym kapitalom v orhanizatsiyakh [Methodology of formation of accounting and analytical support of fixed capital management in organizations]* (Doctoral dissertation). Orel: Mychurynsk. hos. ahrar. un-t.
19. Syrtseva, S. V. (2015). *Metodychni pidkhody do formuvannya oblikovo-analitychnoho zabezpechennya systemy upravlinnya ahrarnymy pidpryyemstvamy [Methodical approaches to the formation of accounting and analytical support for the management system of agrarian enterprises]*. *Visnyk ahrarnoyi nauky Prychornomorya*, 2(1), 85-93.
20. Tychynina, N. A. (2009). *Teoreticheskoe obosnovanie soderzhaniya uchetho-analiticheskoho obespecheniya ustoychivoho razvitiya predpryyatiya [Theoretical justification of the content of accounting and analytical support of sustainable development of the enterprise]*. *Vestnik Orenburzhskoho hosudarstvennoho universiteta*, (2), 103-107.
21. Ukolova, S. A. (2014). *Orhanizatsiya i razvitie ucheta denezhnykh potokov na predpryyatiyakh svyazy [Organization and development of cash flow accounting at telecommunications enterprises]* (Candidate dissertation). Rostov-na-Donu: RHEU «RYNKh».
22. Khakhonova, N. N. (2005). *Metodolohicheskie aspekty formirovaniya uchetho-analiticheskoho obespecheniya upravleniya denezhnymi potokamy kommercheskikh orhanyzatsiy [Methodological aspects of the formation of accounting and analytical support for the management of cash flows of commercial organizations]*. Rostov na Donu: RHEU «RYNKh».
23. Khakhonova, N. N. (2005). *Kontseptsiya formirovaniya systemy ucheta denezhnykh potokov kommercheskikh orhanyzatsiy: teoriya i praktika [The concept of forming a system for recording cash flows of commercial organizations: theory and practice]*. Rostov na Donu: RHEU «RYNKh».
24. Tsyhan, R. M. (2010). Udoskonalennya klasyfikatsiyi hroshovykh potokiv z urakhuvanniam suchasnykh umov hospodaryuvannya [Improvement of cash flow classification taking into account modern economic conditions]. *Aktualni problemy ekonomiky*, (4), 150-155.
25. Chaikovskaya, L. A. (2007). *Sovremennye kontseptsii bukhhalterskoho ucheta (teoriya i metodolohiya) [Modern accounting concepts (theory and methodology)]* (Dissertation abstract). Moskva.
26. Shvets, V. Ye. (2010). *Rozvytok oblikovo-analitychnykh system subyektiv hospodaryuvannya v Ukraini [Development of accounting and analytical systems of business entities in Ukraine]*. Lviv: Vydavnychyy tsentr LNU imeni Ivana Franka.
27. Shymokhanskaya, T. V. (2011). *Kontseptsiya uchetho-analiticheskoho obespecheniya ustoychivoho razvitiya orhanizatsiy [The concept of accounting and analytical support of sustainable development of organizations]*. *Bukhhalterskiy uchet, statistika*, (5), 346-354.
28. Shmatkovska, T. O. (2016). *Deyaki spekty oblikovo-analitychnoho zabezpechennya upravlinnya neoborotnyimi aktyvamy pidpryyemstva [Some provide accounting and analytical support for management of non-current assets of the enterprise]*. In *Stan i perspektyvy rozvytku oblikovo-analitychnoyi systemy v Ukraini* (pp. 259-261). Ternopil: TNEU.
29. Yatsenko, V. F. (2006). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya stratehichnoho upravlinnya vytratamy vyrobnytstva na pidpryyemstvi [Accounting and analytical support of strategic management of production costs at an enterprise]* (Dissertation abstract). Kyiv: Kyiv. nats. ekon. un-t im. V. Hetmana.